

Ne brez optimizma v leto 1983!

Ob koncu lanskega leta smo v občini Ptuj na seji vseh zborov skupščine sprejeli resolucijo o gospodarjenju, ponašanju, izvozu in investicijah za leto 1983. Ob tem se pa izpostavlja mnogo nalog tudi za delo v Zvezi sindikatov.

Mnogokrat se ponavlja v teh dneh misel, da bo v letošnjem letu težje gospodariti, da bo težavnejše od prejšnjih let in da je pred nami mnogo nalog, ki jih ne bo lahko rešiti in reševati. Ob tej misli pa premo poudarjamo našo pripravljenost, da se spopademo z nalogami za naprej in napakami, ki izvirajo od prej. Rad bi poudaril, da je v nas vseh dovolj revolucionarne moči da premagamo čas in napore v preoblikovanju gospodarstva in s tem vsega ostalega na nova pota. Pota, ki so začrtana v našem socialističnem samoupravnem sistemu, poti svobode in neodvisnosti ter neuvrščene politike Jugoslavije.

Ob vsem tem ni prostora za jamranje, jadikovanje, naštevande težav brez nakazanih rešitev in opredelitev ciljev. Vse preveč je še primerov zanašanja na vračanje na staro (na brezmejne kredite, pristojnost uvoza vseh vrst od znanja in tehnologije do tehničnega materiala, na devalvacijo in na dvigovanje cen, itd.). Tako naprej več ne gre, ker bi to preveč občutili le tisti, ki dobro gospodarijo ob lastnem znanju in napredku. Prav zato je zanašanje na druge neutemeljeno in napačno.

Dobro gospodarjenje pa ni samo to, da imamo visoke osebene dohodke in družbeni standard, ampak dobro gospodarjenje je tudi misel na jutri, na prihodnost. Kako pa bi gospodaril kmet, ki bi vsa semena in pridelke porabil za boljši standard med letom, za setev in jutrišnji dan pa ne bi nič ostalo.

To je pomembno za našo družbo, občino pa še posebej, ker imamo premalo smelih programov investicijskih vlaganj za pridobivanje novih delovnih mest, ker je vse več mladih brez dela. K temu pa je potrebno dodati, da je kreditov vse manj, da je potrebno v organizacijah združenega dela z vlaganjem lastnega denarja v razvoj in širjenje, ne pa večino porabiti za osebne dohodke in drugo. Zavedati se moramo tudi, da so drugi nam omogočili, da delamo in je sedaj naša dolžnost, da to v bodoče delamo za svoje sinove, hčere, prijatelje in druge nepoznane tovariše in tovariše.

Da pa bi lahko več ustvarjali smo v program dela občinskega

sindikalnega sveta in OOOZS, da vsi na predstojenih letnih konferencah in obravnavah o zaključnih računih razpravljamo in damo predloge samoupravnim organom, to je delavskim svetom in zborom, da ti zadolžijo strokovne službe OZD in poslovodne organe za sledeče naloge:

1. Kako izboljšati obstoječe gospodarjenje.

2. Izgubaši temeljito pretrasti gospodarjenje in izpostaviti odgovornost za izgubo ob izdelavi programov, ki naj vsebuje jasne cilje in pota možnih rešitev.

3. Prav tako izvršni odbori in OOOZS izpostaviti vprašanje gospodarjenja vseh, ki gospodarijo na meji rentabilnosti (ne ustvarjajo poslovnega sklada).

4. Prekoračitelji in kršitelji delitve osebnih dohodkov nad višino, ki jim ga dovoljuje višina dohodka predlagati rešitve in izpostaviti odgovornost za situacijo.

5. Prav tako zastopati vse tiste OZD, ki imajo osebne dohodke pod povprečjem občine ob podani obrazložitvi zakaj tako in kako iz tega iziti.

6. OZD, ki ne dosegajo možnega ali planiranega izvoza prav tako izpostaviti odgovornosti.

7. Obravnava naj zajame neizvrševanje investicijskih naložb, ki so bile sporazumno dogovorjene.

Seveda je to le nekaj nalog iz ekonomskega področja vloge sindikatov. Več o tem je podano v dopisu OOOZS naše občine o obravnavah zaključnih računov. So pa še druge naloge sindikata, kot so: politične, socialna, zaščitna, kadrovska, samoupravna, po-

vezovalna in še katera, na katerih moramo delati in delamo.

Dodam naj še to, da brez politične akcije v Zvezi sindikatov in drugih družbeno političnih organizacijah ni mogoče računati na uspeh v dograjevanju socialistično samoupravne zavesti ter premagovanju problemov tekočih pogojev gospodarjenja, kakor tudi pri doseganju dolgoročnih ciljev. Člani teh organizacij in vsi občani si ne smemo dovoliti, da bi zaradi premale aktivnosti ali zaradi slabih odnosov prišlo v kolektivih do slabšanja situacije, do izbruhov nezadovoljstva in podobno.

Dela je ogromno. Delati pa moramo organizirano, akcijsko in dosledno. Če ne bi delali tako, bi prevladovalo stihijsko delo, kar pa ne smemo dopustiti, če nečemo, da bi imeli še več težav v gospodarjenju in življenju.

Čas v katerem živimo ni primeren za omahovanja in kolebanja, ampak zahteva od nas, da v praksi dokažemo kaj zmoremo in znamo in kaj nam pomeni bratstvo, enotnost ter sistem socialističnega samoupravljanja.

Predsednik OO ZSS Ptuj:
Edvard KUPČIČ

BILI SO MED NAMI

Naše tradicionalno srečanje z upokojenci je bilo 24. decembra 1982. Vsakega posebej smo bili veseli, jim stisnili v pozdrav roko in poskrbeli za njihovo prijetno počutje v delovni organizaciji.

Dobrodošlico jim je zaželel predsednik konference IO sindikata DO AGIS

Srečanja se je udeležilo 95 upokojencev. Bolezen in slabo vreme sta bila najbrž glavna vzroka, zakaj se srečanja niso udeležili vsi. Med tistimi, ki pa so se srečanja udeležili, je bilo smeha in dobre volje dovolj.

Razšli so se pozno popoldne z željo o ponovnem srečanju. Solze ob slovesu so pričale, da bodo še prišli. Iz naše strani pa naj velja zagotovilo, da so vedno dobrodošli.

5. SREČANJE ORGANIZATORJEV OBVEŠČANJA — MARIBOR '82 O DELU SKUPINE, KI JE OBRAVNAVALA OBVEŠČANJE V ZDRUŽENEM DELU

Namen dela v skupini, ki se je ukvarjala z aktualnimi problemi obveščanja v organizacijah združenega dela, je bil dobiti sliko stanja na tem področju, prispevati k izmenjavi izkušenj, vse to pa naj bi služilo kot podlaga za politično aktivnost sindikalnih organizacij na vseh ravneh, pa tudi kot dobra izkušnja za delo v lastni organizaciji združenega dela. Mislim, da tega nismo v celoti dosegli, kljub temu, da je razpravljalo kar precej udeležencevinda smo se dotaknili številnih problemskih sklopov. Pa vendarle nismo zadosti temeljito odgovorili na vprašanje, koliko so dosedanje sindikalne usmeritve in stališča prispevala k napredku v obveščanju v organizacijah združenega dela, in če niso, zakaj ne in kaj je treba na tem področju dopolniti. Vendarle so se v posameznih razpravah ob že večkrat ugotovljenih problemih in težavah pojavili tudi novi vidiki in poudarki. Nekaj teh in pa nekatere druge ugotovitve, ki jih je omenjalo več razpravljalcev, bom skušal na kratko povzeti.

Prva taka ugotovitev je, da informiranje mnogokrat preveč ali izključno temelji samo na glasilu. Zaradi objektivnih potreb po sprotnejši in hitrejši informacija pa vedno bolj dobi-

Skrb za čisto okolje...

vajo veljavo druga posredna sredstva obveščanja na čelu s tako imenovanimi informativnimi bilteni. Ko pa je v delovni organizaciji postavljen kolikor toliko celovit sistem obveščanja, pa glasila v okviru tega dobivajo specifično vlogo povezovalno-razvojnega dejavnika, pri čemer ima veliko vlogo prav uresničevanje konkretne uredniške politike. Preseganje ozkih tozdrovskih in podobnih ozkih pogledov ter spremljanje uresničevanja sprejetega in dogovorjenega sta zgolj dve možnosti konkretnega novinarsko-organizatorskega angažiranja, kjer je dolgoročno mogoče dosegati dobre rezultate. Teza, da je treba bolj upoštevati objektivno razliko med tako imenovanimi klasičnimi novinarskimi prijemi v glasilih in informacijami za neposredno odločanje v samoupravnih organih, je vredna premisleka, praktično pa se to seveda bolj pokaže v večjih in sestavljenih organizacijah, kjer imajo tako imenovano službo za informiranje in oddelek za samcupravljanje. V sindikatu smo se vesekoli zavzemali za povezovanje vseh teh služb, oddelkov in dejavnosti, kar toliko bolj pride do veljave v manjših delovnih organizacijah, ki nimajo poklicnih delavcev za ta področja in torej isti delavci delajo eno in drugo.

Več razpravljalcev je omenjalo tudi status organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov; prizadevanj za večje pomenjenje tega statusa kot da je bilo premalo ali pa niso obrodila skoraj nikakršnih sadov. Ne glede na normativno opredeljenost položaja organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov, kar vse zahteva tudi posebne izobrazbene profile, pa smo ugotovili, da je ta položaj v marsičem odvisen od tega, kako se uveljavijo sami s svojo izobrazbo, aktivnostjo in znanjem.

Razprave o avtorskih honorarjih so pokazale, da ti še vedno niso predvsem v funkciji pridobivanja novih sodelavcev, ki jim posredovanje podatkov in informacij ni redna delovna obveznost.

Razprava o ekscesnih primerih v obveščanju je med drugim pokazala, da težnje po monopolizaciji informacij in sredstev obveščanja še niso preteklost, ampak aktualna nevarnost. V takih primerih novinarji — organizatorji obveščanja neredko ostanejo sami, družbenopolitične organizacije pa svoje vloge ne odigrajo dovolj hitro in učinkovito. Pa še nekaj. Poslovodni organi očitno ne poznajo normativne ureditve tega področja, obstoječe oblike izobraževanja teh kadrov pri gospodarski

zbornici — vsaj kar se obveščanja v združenem delu tiče — pa ne nudijo takorekoč nikakršne vednosti.

Ob naraščanju števila različnih posrednih in neposrednih oblik, sredstev in načinov obveščanja in ob poskusih, da bi v vsaki organizaciji posebej opredelili nekaj osnovnih minimalnih oziroma obveznih informacij — seveda na podlagi teh, ki jih zahteva zakon o združenem delu — se pojavlja problem, da je informacij, seveda ne vedno najpomembnejših, preveč; s tem sta povezana selekcija informacij ter vprašanje, kdo jo opravlja. To je vse še preveč prepuščeno znanju, hotenjem in interesom posameznikov, pa naj bodo to ali »dobronamerni novinarji, uredniki in organizatorji obveščanja« ali pa »monopolistično nastrojeni poslovodni delavci« oziroma v njihovem imenu strokovne službe.

Ne nazadnje smo ugotavljali, koliko delavci zaupajo posrednim sredstvom obveščanja, kakšna je odmevnost in odzivnost teh sredstev. Nekateri podatki govorijo o glasilih kot virih informacij, ki jih delavci relativno visoko cenijo, po drugi strani pa je največja stopnja zaupanja izražena pri zborih delavcev, kar govori o nezmanjšanem pomenu govorjene besede.

Novost v razpravah na srečanju je bilo vprašanje, kako reševati problematiko informiranja v dislociranih obratih oziroma detaširanih delavcev v tujini. Enotnejše oblike obveščanja pa tudi izkoriščanje prednosti sodobne komunikacijske tehnologije ne morejo biti samo stvar organizatorjev obveščanja. Gotovo je to treba reševati tudi v okviru posameznih panog in dejavnosti. Tudi obveščanje tam, kjer so posamezne delovne enote, obrati ali temeljne organizacije v različnih republikah, in tam, kjer dela dosti delavcev iz drugih republik, je bilo omenjeno. Na tem področju so izkušnje sila različne, pa vendar se ni moč znebiti vtisa, da nismo izkoristili vseh možnosti, ki so nam na voljo.

Malo ali pa skoraj nič nismo razmišljali o razmerju med normativnim urejanjem problematike in politično akcijo, čeprav ne gre za dve povsem ločeni stvari. Vendarle gre dodati, da ni odveč sindikalne aktivnosti znova in znova opozarjati na pomen in značilnost dobrega obveščanja, na vlogo sindikata pri tem in na nujnost, da sindikat, če nekaj zahteva od drugih, tudi sam daje zgled.

Kar pa zadeva izobraževanje, postaja vedno bolj aktualna potreba po regijskem in panožnem strokovnem in političnem izobraževanju novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu, pa tudi po posebnih oblikah izobraževanja za sindikalne delavce in člane samoupravnih organov.

M. K.

O delu skupine, ki je obravnavala obveščanje v zvezi sindikatov Slovenije

V skupini, ki je razpravljala o aktualnih problemih obveščanja v Zvezi sindikatov Slovenije, je sodelovalo več kot 40 udeležencev srečanja. 22 udeležencev, ki je razpravljalo, je s primeri iz svojih delovnih okolij predstavilo svoje delo, medtem ko širših političnih opredelitev in ocen, ki izhajajo iz usmeritev Zveze sindikatov Slovenije na tem področju, v glavnem ni bilo. Kljub temu je bilo moč razbrati aktualne in konkretne probleme in vprašanja, s katerimi se ukvarjajo komisije za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov, in probleme, ki nastajajo pri informiranju delavcev v ozdih. Med posebej poudarjenimi problemi velja omeniti kadrovske in organizacijske težave ter določeno neenotnost pri organiziranju vsebine informiranja delavcev. V vsebinskem pogledu velja opozoriti na posamezne primere praktičističnih in programatičnih pristopov, ki zamegljujejo in otežujejo uresničevanje interesov delavskega razreda. Čeprav o sami vsebini posameznih oblik informiranja ni bilo podrobnejših razprav, je moč sklepati, da to področje delovanja organizatorjev obveščanja ni zanemarjeno, pač pa manjka konkretnih usmeritev.

Večina razpravljalcev je kritično ocenila stalno povečevanje različnih oblik posrednega, torej pismenega informiranja delavcev, kot so različna periodična glasila, bilteni ipd., in se zavzela za bolj smotrne in učinkovite oblike informiranja. Treba je reči, da se razpravljalci v glavnem niso dotaknili vloge in nalog informiranja v zvezi sindikatov, ampak so zlasti pripovedovali o izkušnjah s področja operacionalizacije nalog sindikatov pri uveljavljanju čimbol učinkovitega informiranja delavcev za samoupravno odločanje.

Nekatere razprave so skladno z uvodnimi besedami poudarjale, da je sedanje informiranje v zvezi sindikatov predvsem z vrha navzdol ustrezno, čeprav je bilo tudi nekaj kritičnih pripomb na oblike in vsebino. Slednje so bile zlasti o tem, naj se tako imenovane »rdeče« informacije namenijo širšemu krogu sindikalnih delavcev. Razpravljalci so prav tako menili, da

(Nadaljevanje na 3. strani)

dosedanje oblike informiranja znotraj zveze sindikatov (Informacije RS ZSS, Informacije RS ZSS za obveščanje v združenem delu, Delavska enotnost in Sindikalni poročevalci) ustrezajo potrebam za delovanje v temeljnih okoljih in še posebej za usmerjanje informiranja. Zato obstoječih oblik ni potrebno spreminjati.

Kljub izredno pestri in razgibani razpravi ni bilo ocene povratnega informiranja v zvezi sindikatov, kar lahko pomeni, da organizatorji obveščanja ne čutijo potrebe, da bi o aktualnih dogajanjih v njihovem okolju obvestili višje organe zveze sindikatov. Pri tem ne gre za formalističen pristop k informiranju v zvezi sindikatov, pač pa za to, da je za čimbolj učinkovito delovanje organov zveze sindikatov povratno informiranje nujno potrebno. Povratna informacija deloma prihaja prek institucionaliziranih povezav med posameznimi organi zveze sindikatov, vendar je ta informacija največkrat nesistematična in ne daje realne podobe določenega problema, procesa ali dogajanja, ki je pomembna za nadaljnjo akcijo zveze sindikatov. Ne gre zgolj za to, da bi organizatorji obveščanja v združenem delu pa razne komisije in organi sami opravljali funkcijo pretoka informacij v obeh smereh, ampak za to, da bi ti s svojim idejnopoličnim in strokovnim znanjem organizirali ta pretok. V nekaterih osnovnih in občinskih organizacijah zveze sindikatov se ta funkcija v praksi že uresničuje, čeprav lahko ocenimo, da večina namesto da bi organizirala in usmerjala pretok informacij, te informacije sama ustvarja in jih posreduje.

Iz razprave smo tudi ugotovili, da v praksi šepa medsebojno sodelovanje in usklajevanje aktivnosti na področju informiranja zlasti med družbenopolitičnimi organizacijami na ravni občine kot tudi na nivoju posamezne delovne organizacije ali tozda. Tu se še ni uveljavila vloga SZDL kot koordinatorja in usmerjevalca skupnih nalog na tem področju. Eden izmed razlogov za tako stanje je tudi v tem, da so kadri oziroma nosilci informiranja isti v vseh teh organizacijah. Na tem področju tudi INDOK centri niso uveljavili svoje vloge.

Odgovornost za uresničevanje usmeritev za obveščanje v zvezi sindikatov je spričo vsebinskih in metodoloških nedoslednosti še dokaj zamegljena in ni popolnoma jasno, za kaj je posameznik ali organ v zvezi sindikatov tudi odgovoren na področju informiranja.

Razpravljalci so poleg tega, da so nanizali vrsto praktičnih izkušenj pri informiranju vzdruženem delu, opozorili tudi na velike stroške, ki stalno naraščajo, še zlasti ob usmeritvah na pismene oziroma posredne oblike informiranja. Zavedajoč se resnih gospodarskih razmer so omenili, da bi bilo treba te oblike skriti na skrajno smotno mero in z usklajevanjem vseh možnih oblik informiranja povečati učinkovitost in hkrati zmanjšati stroške.

Hkrati so razpravljalci ugotovili, da so na prejšnjih srečanjih večinoma razpravljali o podobnih primerih kot na tem in sprejemali ustrezne usmeritve, ki pa niso bile uresničene v celoti. Zato bi bilo dobro razmisliti o novih, bolj dodelanih oblikah tovrstne izmenjave delovnih izkušenj in usposabljanje organizatorjev obveščanja.

P. V.

Uvajanje industrijskega inženiringa

Industrijski inženiring je naziv za skupino metod, sistemov in pristopov za projektiranje in organiziranje industrijske proizvodnje. Metode industrijskega inženiringa obravnavajo izdelek, delovna sredstva, delovni prostor, izdelovni čas ter pogoje in organizacijo dela. Cilj vseh metod je oblikovati izdelke, delovne pripomočke, delovne postopke in organizacijo, ki omogočajo visoko produktivnost dela in ustrezne delovne razmere.

Za doseganje navedenih ciljev je najpomembnejše: obvladovanje časa. Izdelovni čas za posamezne elemente izdelavnega postopka je potrebno določiti vnaprej, še preden produkcijska sredstva postavimo v delovni prostor. Le na ta način lahko dosežemo optimalne delovne metode, razporeditev materialov, orodij in delovnih mest v razpoložljivem prostoru. Od metod obvladovanja časa je po izkušnjah »Biroja za industrijski inženiring« (ISKRA ZORIN) najprimernejša metoda vnaprej določenih oziroma standardnih časov. Ta metoda določa kriterije za ugotavljanje časa za posamezne standardne elemente (gibe), ki sestavljajo katerokoli delo. Časi, ki jih določimo s pomočjo te metode, so standardizirani in zahtevajo enako intenzivnost dela (tempo) na vseh zajetih delovnih mestih, v vseh oddelkih oz. širšem delovnem prostoru. To dejstvo je zelo pomembno izhodišče za delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z načelom delitve po delu. Druga najpomembnejša prednost te metode je poznavanje vplivov na nastajanje časa oz. nastanjanje delovne faze ali operacije. Izdelek, delovne priprave, metode dela in delovna mesta se oblikujejo tako, da je delo čim lažje, časovno krajše in s tem bolj produktivno, obvladovanje časa je pri oblikovanju dela tista aktivnost, ki usmerja ostale aktivnosti in omogoča zasledovanje postavljenih ciljev.

V skladu z željo po povečanju proizvodnje, produktivnosti dela in uvajanju sodobnih metod, se je v juniju 1982 pričelo sodelovanje z ISKRO — ZORIN — Birojem za industrijski inženiring na uvajanju tehnično-organizacijskih metod in sistemov s področja industrijskega inženiringa. Cilj sodelovanja je doseči povečanje produktivnosti z izboljšavami in standardizacijo delovnih postopkov, objektivnim določanjem izdelavnih časov za neposredno proizvodnjo in usklajevanjem kapacitet med povezanimi in individualnimi delovnimi mesti. Akcija obsega obdelavo izbranih izdelkov in operacij iz štirih TOZD-ov DO AGIS (TAP, KO, VO in VZM), ki tvorijo štiri zaključene projekte, ter izobraževanje na internih seminarjih tistih sodelavcev v DO AGIS, ki sodelujejo in bodo vzdrževali in dograjevali stanje doseženo v obdobju skupnega sodelovanja.

Takoj na začetku sodelovanja je bil v DO AGIS oblikovan strokovni in delovni team, v katerega so bili poleg sodelavcev izvajalca vključeni tudi strokovni delavci iz raznih služb. Delovni team se je po izobraževanju aktivno vključil v delu po programu na projektu TAP v oktobru na projektu KO. Na osnovi zbranih podatkov o izdelkih, tehnologiji, obstoječih orodjih, delovnih pripomočkih, itd., smo evidentirali ideje za predvideno stanje, oz. izdelali predloge za spremembe izdelkov, tehnologije in delovnih priprav.

Aktivnost še ni zaključena. Reaalizacija teh predlogov bo omogočila lažje, hitrejše in smotnejše delo na posameznih operacijah proizvodnega procesa izdelani so časovni standardi (zbir časov, posameznih faz, dobljenih na osnovi analize časov gibov) za kokilno vlivanje, čiščenje odlitkov (piljenje, strganje...) odstranjevanje nalitkov in odduškov (na tračni žagi, krožni žagi ter s lomljenjem) ter za mehansko obdelavo (struženje, vrtanje, rezkanje...). Po omenjenih standardih so že izračunani izdelavni časi oz. so v zaključni fazi. V zaključni fazi so tudi časovne analize montažnih operacij izbranih izdelkov na obeh projektih (TAP, KO).

Po zaključku te faze, predvidoma koncem decembra bodo s poznavanjem časov posameznih faz dela oblikovane operacije montažnih delovnih mest oz. linije, ki bodo v novem, predvidenem prostoru omogočale najsmotnejšo proizvodnjo. Delovna mesta bodo urejena tako, da bo imel vsak sestavni del in predvideno orodje točno določeno mesto čim bližje mestu vgraditve. Delovna višina in gibalni prostor bosta prilagojena dimenzijam in fiziološkim sposobnostim človeka, da bo omogočeno normalno delo in dobro počutje delavcev. Operacije bodo porazdeljene med delavce tako, da bodo vsi delavci enakomerno obremenjeni in bo istočasno zagotovljen pravilni vrstni red montaže.

Na osnovi do sedaj izračunanih izdelavnih časov že lahko ocenimo predviden dvig produktivnosti, ki je različen po posameznih tehnoloških skupinah in se giblje med 15 % (vlivanje) in 40 % (montažne operacije). Ob upoštevanju povprečnega doseganja obstoječih normativov, planskih količin za leto 1983 in vpliva deleža tehnoloških skupin v izračunu ocenjujemo 20 % dvig produktivnosti na izbranih izdelkih in tehnoloških skupinah operacij na projektih TAP in KO.

O nadaljnjem delu na uvajanju industrijskega inženiringa in rezultatih ter modelu za dodelitev OD delavcem, ki bodo delali po WE bomo poročali v eni od naslednjih števil našega glasila.

Projektna skupina
AGIS-ISKRA ZORIN

ZAKAJ MLADI PIJEJO?

Zlo alkoholizma neti svoje ogriene zublje tudi med mladimi. Čemu? — se sprašujemo, čemu ta strast alkoholizma mami tudi mladega, nesamostojnega človeka, polnega mladostniške zagnanosti, polnega optimizma, polnega življenjske moči? Je vzrok v mladih samih, je vzrok okolje v katerem živijo, sta vzrok razočaranje ali pa morda objestnost? To so vprašanja, na katere je težko odgovoriti, kajti vsak posameznik najbolje ve, kaj je vzrok njegovi zasvojenosti z alkoholom.

Težko sam razglabljam o tem, zakaj se mladina predaja alkoholu. Res, ponekod so za to nagnjenje krive družinske razmere, pri drugih razočaranje, pri tretjih pa je zasvojenost z alkoholom posledica obilice prostega časa in svobode, ki jim omogočata zahajanje in posedanje v gostilnah, kjer podležejo »prijateljstvu« pri govarjanjem, naj ga »zvrnejo« kak kozarček. Pregovor pravi »iz malega raste veliko«. S tem ne želim reči, da bodo vsi mladi, ki spijejo tu in tam kakšen kozarček vina čez nekaj let alkoholiki, ampak bi s tem morali opozoriti

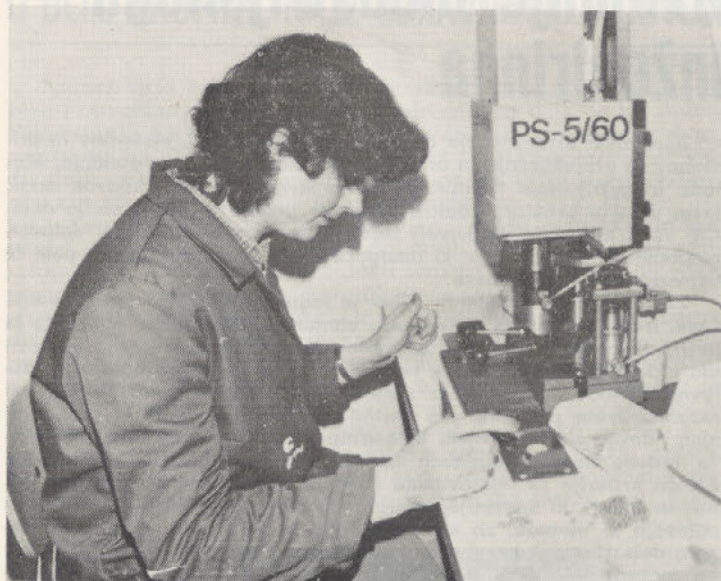
mladino na škodljivost tekoče naslade, dokler je še mogoče doseči trajne uspehe, da bodo ti mladi ljudje ponos naše družbe in njej v korist.

Zdravljeni alkoholik
Petek Albin

Kaj predstavlja fotografija? (Antikorozijsko, ki so jo opravili golobi...)

Tahograf KIENZLE TCO-15

Predmontaža KIENZLE

Z razvojem cestnega prometa se je pojavila potreba po aparatu, ki registrira prometne vožnje v smislu racionalizacije — ekonomike cestnega prometa.

Razvil se je tahograf, ki ga je izdelala firma KIENZLE in ga kot prva ponudila tržišču. Kot takšen si je z določenimi spremembami in izboljšavami utrdil položaj pri avtoprevoznih podjetjih. Zakonodaja mnogih držav ga predpisuje v prometno cestnih predpisih kot obveznega.

Kot proizvajalci tahografa Exaktar, to je aparat, ki registrira podatke vožnje na registrirni trak, smo bili soočeni s potrebo domačega tržišča po tahografu na registrirno ploščo. Pri odločitvi licenčnega partnerja je bilo upoštevano mnenje domačih proizvajalcev vozil, ki so že takrat postavljali v svoja vozila uvožene tahograde Kienzle.

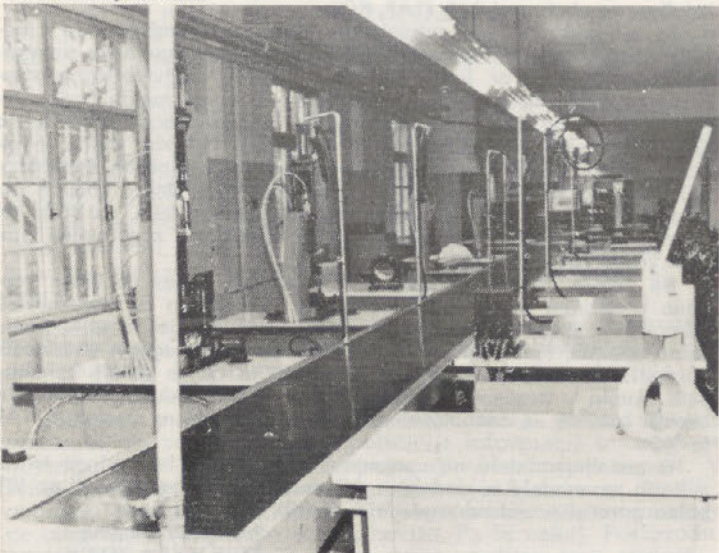
V letu 1976 je padla odločitev, da se pristopi k osvajanju tahografa TCO-15. Licenčna kooperacijska pogodba je bila potrjena v letu 1979. Izdelan je bil ekonomsko tehnični elaborat, ki je celoten projekt razvil v dve fazi.

Prva faza je obsegala postavitev predmontažne in montažne linije ter skladišče, druga faza projekta pa predvideva osvajanje — nabavo strojne opreme in izgradnjo novih proizvodnih prostorov.

Prva faza se je financirala z lastnimi sredstvi in s sredstvi Unikomercia, s katerimi je sklenjen samoupravni sporazum z dolgoročnim sodelovanjem na programu tahografa.

Montažno linijo pa je izdelala tovarna Elma — TOZD Orodjarna v predvidenem roku po pogodbi. Druga faza osvajanja programa Kienzle pa je v teku. Pri nabavi uvozne opreme imamo težave zaradi uvoznih restrikcij investicijske opreme. Vendar kot osnova za izpeljavo druge faze je novogradnja proizvodnih prostorov. Le z novimi prostori bomo omogočili vpeljavo novih, zahtevnih tehnologij, omogočili nemoteno delo vseh in dvignili tehnologijo na raven tehnologije precizne mehanike. Potrebno pa bo tudi sovlaganje deviz, če hočemo, da bo lahko program KIENZLE stekel nemoteno.

Montažna linija KIENZLE

Mislimo, dokler je še čas!

Najbrž je veliko delavcev naše DO primoranih koristiti »črni«, ob tem pa še zelo nevarni prehod čez železniške tire. Zato ima najbrž vsak zase dovolj tehten razlog. Eden teh je gotovo avtobus. Avtobusi imajo namreč odhode pet minut čez polno uro, prav tako tudi pet minut čez pol ure. Če poskušam analizirati zakaj tako množično kršimo pravila prometne varnosti, s tem pa seveda izpostavljamo svoja življenja, ugotovim naslednje:

Najbrž ni skrivnost, da so osebni dohodki dokaj nizki, v vsakem primeru pa ne tako visoki, da bi dohitevali življenjske stroške. Iz tega sledi, da veliko ljudi hiti domov, kjer poskušajo vsak po svoje »dokrpati« manjkajoče. Sedaj, ko smo delovni čas pomaknili za eno uro naprej, pa je ta bitka s časom še ostrejša. Popoldan je bil že prejšnji kratek, sedaj pa je še krajši. In to je tisto, kar pelje ljudi k temu, da poskušajo priti na prvi avtobus, in to za vsako ceno. Žal tudi za ceno svojega življenja. Da je prehod čez železniške tire nevarno početje, najbrž ni treba posebej omenjati. Na nevarnost nas opozarjajo opozorilni napisi, delavci, za posleni pri ŽTP, občasno pa tudi delavci enote milice Ptuj, na kar pa koristniki »črnega« prehoda čez železniške tire negativno reagirajo, in prav to me je vodilo, da sem se v zvezi s tem pogovarjal z vodstvom enote milice Ptuj, kjer so mi povedali:

»Slika, ki jo je videti na tem delu železniške proge človeka pretrese. Res je, da je ta podoba najhujša ob konicah, kot so prihodi na delo in z dela. Zakaj je temu tako, je najbrž več vzrokov. Problem tega prehoda obstoja že daljše obdobje. Prepričani smo, da ga bo treba rešiti v cilju preprečevanja najhujšega, ob tem pa delovnim ljudem omogočiti čimkrajši in varen prehod čez progo. Res je, da občasno poskušamo ljudem preprečevati te »črne« prehode. Ljudje pa nočejo razumeti, da smo tam zato, da bi njim pomagali. Žal, je treba v nekaterih primerih tudi izreči mandatno kazen. Ta kazen naj bi imela vzgojni učinek. Ljudi bi naj opozarjala na to, da to, kar počno, ni prav. Ob vsem tem pa velikokrat slišimo očitke, da se nam s tem, ko izrekamo denarne kazni, viša osebni dohodek, kar pa ni res. Res je samo to, da poskušamo preprečevati najhuje. Po svojih močeh poskušamo vplivati, da bi bil krvni davek, ki ga zahteva promet, čim manjši. Isti cilj je v danem primeru prehoda preko železniških tirov. Preprečiti najhujše. Ko bo na tirih ugasnilo življenje, bo prepozno.«

In prav slednje je tudi namen mojega pisanja. Mislimo nase, na svoje najdražje, ki nas čakajo doma takrat, ko stopimo na tako nevarno mesto, kot so železniški tiri.

M. MENONI

Vhodna kontrola in skladišče TOZD PM

Ob dnevu JLA

V počastitev 22. decembra — DNEVA JLA je bilo organizirano tekmovanje v rokometu in šahu.

Naši rokometisti so ponovno dokazali, da so še v tej disciplini vodilna ekipa in da je kot tudi mladinski ekipi DRAVE, vsaj s tehniko, če že ne z vzdržljivostjo.

V predtekmovanju je premagala mladinsko ekipo DRAVE, v finalu pa člansko ekipo DRAVE in ekipo JLA ter tako osvojila pokal. Vse sodelujoče ekipe pa so prejele posebno priznanje.

Odlično so se izkazali tudi ša-

histi, ki so osvojili drugo mesto z zaostankom samo za pol točke za prvouvrščeno ekipo ŽETAL ter kar s 6,5 točk pred tretje uvrščeno ekipo JURŠINC. Za našo ekipo so igrali HABJANIČ Ignac, LIČEN Gorazd, PETEK Zvonko in MURKO Franc.

Za ljubitelje šaha smo pred novoletnimi prazniki pripravili simultanko s šahovskim mojstrom FIDE Danilom POLAJZERJEM, vendar je ta zaradi premalega števila zainteresiranih bila odpovedana.

Štefan MURKO

Ob milijarde zaradi malomarnosti

Varnostnik zaspi na delovnem mestu...

Nevesten delavec odvrže gorečo vžigalico med bombaž, ki se spremeni v gorečo baklo, vredno desetine milijonov...

Skupina odgovornih delavcev sklene zunanjetrgovinsko pogodbo s podjetjem, ki gre v stečaj, z njim pa naš denar...

Tisoč in en način je napadov na družbeno lastnino, od navadnih krajev, ki jim tudi nihče drugače ne reče, preko nevestnosti do najbolj prefinjenih in zato težko dokazljivih oblik. Višina škode, povzročene zaradi odkritih kaznivih dejanj in požarov v letu 1981, znaša 1.155.191.942,00 din. To škodo je utrpela naša družba. Mi.

Kaj dela družbena samozaščita? Varnostna zavest in kultura? Če bi s krepitvijo le-teh lahko preprečili samo trideset odstotkov navedene škode, bi prihranili okrog 347 milijonov din. Da bomo to številko bolje razumeli, jo prevedimo v bolj otipljive podatke:

s tem denarjem bilahko v enem letu usposobili za kmetijsko proizvodnjo 2310 ha novih površin

ali

odprli okrog 173 novih delovnih mest v kovinski industriji

ali

zgradili 230 novih dvosobnih stanovanj...

Cemu iščemo rezerve drugje? Naše rezerve so prav v tem, na dalni je, kako bi lahko izpeljali stabilizacijo, če...

Za varnostnika bo dober?

Za začetek se pomudimo pri tistih, za katere vsi vemo, da je njihovo delo samo varovanje družbenega premoženja, to je pri varnostnikih v delovnih organizacijah. Po starem jim še vedno pravimo vratarji in še vedno jih mnogokrat jemljemo tudi sami premalo odgovorno, kot tiste, ki odklepajo in zaklepajo vrata, ne pa varujejo družbeno — to je: tudi našo — lastnino. Tem kadrom nikakor nismo v praksi posvečali dovolj pozornosti, saj so za dela varnostnika določeni delavci, ki mnogokrat ne izpolnjujejo predpisanih pogojev. Gre za bolne, fizično in psihično izčrpane delavce, invalide, celo lenuhe in alkoholike. Najbrž ni nobena redkost med varnostniki tak, ki se je znašel pri opravljanju delovnih opravil varnostnika zato, ker se drugje ni obnesel. In če za drugo delo ni sposoben, bo dober za varnostnika? Tako pojmuje mo našo varnost, varovanje družbene lastnine?

Pomudimo se malo ob malomarnem varovanju družbenega premoženja v organizacijah združenega dela na območjih mest Maribor in Ptuj. Delavci enot milice so v skladu s 14. členom pravilnika o varovanju premoženja v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v državnih organih ob svojem rednem delu tudi nadzirali, kako varnostniki v organizacijah združenega dela opravljajo nalogo varovanja objektov in varovanja družbenega premoženja. V Mariboru so tako nadzirali 34 organizacij združenega dela, ugotovitve so pa vse prej kot ugodne. V prvih desetih mesecih prejšnjega leta so varnostniki v teh OZD kar 156 krat kršili delovne obveznosti, o čemer so enote milice pisno obveščale samoupravne organe prizadetih OZD in upravo za notranje zadeve Maribor.

Okrog 80 odstotkov teh kršitev predstavlja spanje na delovnem

mestu, drugo pa je opravljanje nalog varovanja v alkoholiziranim stanju in neupravičeno zapušcanje delovnega mesta. Najbrž ne bo napak, če postrežemo kar z imeni OZD, ki so največkrat kršile delovne obveznosti varovanja družbenega premoženja. Že tako tisku in radiu očitajo, da piše kar tako, na pamet, tisti, ki se jih zadeva tiče, pa se ob takem pisanju na pamet ne čutijo prizadete. Navajamo le tiste OZD, ki so se »pregrešile« vsaj šestkrat: Primat — 7-krat, Snaga — 8-krat, Mariborska livarna — 6-krat, MTT — 9-krat, Stavbar — 11-krat, Gradis — 11-krat, PIK (v štirih mesecih) — 11-krat. Prav posebej (čeprav ne s posebnim užitkom) bomo zapisali imeni specializiranih organizacij za varovanje družbenega premoženja Bodočnost in Varnost. Pri Bodočnosti je bilo kršitev 21, pri Varnosti pa — 25. Prav rada bi ta podatek zapisala na koncu članka, da bi lahko sklenila z besedami, da mi je zmanjkalo besed. Je pa potreben posebne premisleka.

V Ptuj so enote milice nadzirale sedem OZD, v njih so pa varnostniki v prvih enajstih mesecih kršili delovne obveznosti petindvajsetkrat. To je nekaj manj kot v Mariboru. Delavci enot milice so ptujске varnostnike 19-krat zmotili pri spanju, trije med temi zaspanci so bili alkoholizirani, petkrat jih niso mogli zmotiti, ker so neupravičeno zapustili delovno mesto, enkrat pa so nameravali na popustljivega varnostnika, ki je puščal delavce, da so odhajali med delovnim časom na okrepčilo v gostinski lokal.

Da bo pravici zadoščeno, navedimo še OZD v Ptuj, kjer so ugotovili, da so varnostniki kršili delovne dolžnosti: Opekarna Zabjak Ptuj, GP Drava, Certus tozd Potniški promet Ptuj, Gradis tozd Gradnje Ptuj, Gorenje tozd Elektronika Ptuj, Kmetijska kombinat Ptuj in Agis Ptuj.

Posebej izstopa DO Agis Ptuj, kjer so do novembra pri kršitvah že dosegli število, ki je veljala za vse leto 1981, najbrž pa pri proizvodnji niso tako piheteli. Poleg tega je ugotovljeno, da je v tej delovni organizaciji disciplina na izredno nizki stopnji, zaradi česar je izpostavljeno poškodovanju ali uničenju družbeno premoženje, zaskrbnjujoče visoko pa je tudi število delovnih nezd, ki jih je bilo v Agisu do novembra že 120, čeprav lažjih. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je število nezdov tesno povezano s slabo delovno disciplino, da je ta primerna varnostni službi in da je v takih okoljih tudi namerno poškodovanje družbene lastnine ni kaj posebnega. Kako zelo se te stvari drže za roke, lahko podkrepimo prav s primerom iz Agisa, kjer je oktobra 1982 delavec namerno poškodoval tekoči trak za lakiranje in sušenje kovinskih delov. V lakirnici delajo v treh izmenah. Druga izmena bi morala delati nekako do 21.45, da bi lahko do 22. ure pripravila vse potrebno za tretjo izmeno, ki začne z delom ob 22. uri. Skupinovodja druge izmene pa je že takoj po 21. uri ugotovil, da so dosegli predpisano normo, ki je ne kaže preseči, saj bi lahko to škodovalo delavcem, če bi prišlo do povišanja norm. Tako so do prihoda tretje izmene eni igrali karte, drugi so zapustili delovni prostor in tako

dalje. Med tem časom je nekdo vtaknil med timico in transportna kolesa tekočega traku kovinsko ročico, zaradi česar je nastala ob vključitvi tekočega traku okvara in materialna škoda skupno za izpadom proizvodnje v višini 32.451,14 din. Primer je najbrž dovolj zgovoren. Na pobudo delavcev uprave za notranje zadeve se je na ravni delovne organizacije že sestal komite za SLO in družbeno samozaščito, ki je sprejel pomembne sklepe. Upajmo, da ne bo ostalo le pri sklepih, lepo zapisanih in odloženih, ampak da se bo tudi zares kaj premaknilo.

Iz prakse namreč vemo, da ostanejo varnostniki še naprej na svojih mestih, tudi če večkrat kršijo delovne dolžnosti, da zavedamo prepogosto pri obravnavanju kršiteljev ob lažno solidarnost, češ, bodimo solidarni z delavcem, ki ima doma težave, ne preskrbljene otroke itd. Kaj ko bi se vsi taki »solidarnostni advokati« malomarnega delavca vprašali: ali je bil ta delavec solidaren do nekaj sto zaposlenih v DO, ko je prišel na delo pijan, je zaspal ali ga sploh ni bilo? Kaj če bi prišlo v tem času do požara ali če bi bila nepriznana vratarja komu drugače dobrodošla? Kaj če bi zaradi nesolidarnega varnostnika ostalo brez dela nekaj sto »solidarnih« delavcev?

Iz prakse sodišč združenega dela

(PRIMER IZ NAŠE DO)

Skupna disciplinska komisija je delavcu na javni obravnavi predklala ukrep pogojnega prenehanja delovnega razmerja. Zoper to odločitev je delavec vložil zahtevo zavarstvo pravic, v kateri pa ni navajal nobenih pritožbenih razlogov, ampak je le prosil za premeštev. Delavski svet o tem ugovoru ni mogel odločiti, zato je obstajalo višee stopnje. Sodišče združenega dela v Mariboru je na podlagi zahteve za varstvo pravic predlagatelja — delavca odločilo, da mora delovna organizacija predlagatelja ponovno sprejeti v delovno razmerje, mu povrniti prikrajšanje pri OD, ker mu je med tem časom po mnenju sodišča nezakonito prenehalo delovno razmerje, ter mu za to obdobje plačati potrebne prispevke in to obdobje vpisati v knjižico. Sodišče je prav tako odločilo, da mora delavski svet vnovič obravnavati pritožbo predlagatelja na delavskem svetu in se v nadaljevanju ravnati po sprejetem sklepu.

Z navedbami sodišča združenega dela se delovna organizacija ni strinjala in je zato vložila pritožbo na Sodišče združenega dela SR Slovenije. V svoji pritožbi je navajala, da bi sodišče združenega dela moralo odločiti o glavni stvari, to je o tem, ali je bil predlagatelj v skladu z veljavnimi samoupravnimi akti izrečen primeren ukrep.

Sodišče združenega dela SR Slovenije je pritožbi ugodilo in v svojo obrazložitve navajala, da je sodišče prve stopnje zmotno štel, da se je delavski svet dolžan opredeliti in da mora zato o njegovi zahtevi ponovno odločiti. Zakon o združenem delu namreč ureja tudi položaj, ko delavski svet ne odloči o zahtevi za varstvo pravic. V tem primeru ima delavec v nadaljnjih 30 dneh pravico zahtevati sodno varstvo pri sodišču združenega dela in je potrebno takšno zahtevo obravnavati v smislu določbe 224. člena ZZZ in oceniti zakonitost odločitve skupne disciplinske komisije. Ker so kršitve takšne narave, saj je dne 24. 6. 1982 kot varnostnik prišel na delo v vinjenem stanju in istočasno grobo zanemarljivo delovne obveznosti, ko je v nočnem času zapustil vratarnico in odšel spat, je predlagatelj na podlagi 156. člena zakona o delovnih razmerjih zakonito prenehalo delovno razmerje. Sodišče združenega dela druge stopnje je zaradi navedenih razlogov sprejelo odločbo sodišča združenega dela prve stopnje, tako da se zahtevki predlagatelja, da se naj razveljavi odločba skupne disciplinske komisije, s katero mu je bil preklican pogojno odložen ukrep prenehanja delovnega razmerja, zavrne.

PRAVNA SLUŽBA

Kako ravnaš v primeru nezgode

Postopek z rano

V AGISU imamo dobro organizirano **službo varstva pri delu**, ki bdi nad **delovnimi nezgodami**.

Služba spremlja tudi pogostnost, težavnost in razporejenost delovnih nezgod po TOZD in DSSS. Skrbi tudi za tehnično varstvo pri delu in s tem tudi pred delovnimi nezgodami (sem spada tudi oprema in zastopnost — razporejenost omaric PP (prve pomoči) po delovnih enotah). Tu pa pridemo že na mejno področje. Kajti od tu in delno tudi pri tem se vključuje tudi »**zdravstveno varstvo**«.

Izvajalci zdravstvenega varstva naj bi skrbeli za:

- strokovno nadzorstvo nad opremljenostjo omaric PP,
- strokovno usposobljenost pomagalcev (laikov — delavcev) za izvajanje PP,
- izvajanje tečajev PP za delavce (4 % delavcev naj bi imelo tečaj PP),
- za obnavljanje znanja PP na ponavljalnih tečajih,
- za zdravstveno vzgojo vseh ostalih delavcev, ki nimajo tečajev PP s pomočjo predavanj, člankov in lepakov, vzgojnih filmov, terenskih vajami itd.

Pri tem je potrebno sodelovanje s **službo družbene samosaščite in civilne zaštite**. Le-ta mora prevzeti **organizacijske posle** pri izvajanju tečajev in drugih vrst praktičnega in teoretičnega usposabljanja omenjenega najmanjšega števila (4 %) delavcev.

V TOZD naj bi se glede na zahtevnost formirale **ekipe PP**, ki v primeru nezgod ali drugih elementarnih nesreč delujejo timsko. Vsaka ekipa šteje 6 članov in je iz dveh trojk. Vsaka trojka pa ima vodjo in dva pomočnika. Te trojke naj bi bile **po izmenah** tako razporejene, da bi v vsaki delovni skupini, ki dela na delih, kjer je večja možnost delovnih nezgod delala v isti izmeni vsaj ena trojka. Le-ta bi tudi **odgovarjala** za opremljenost omarice v tej izmeni in za:

1. nudenje PP v primeru delovnih nezgod,
2. pravičen transport in postopek s ponesrečencem,
3. odgovarjala bi tudi, da dobi ponesrečeni ustrezno nadaljnjo medicinsko pomoč. (Spremljati ga do zdravnika ali v bolnico, če je to glede na naravo poškodbe potrebno).

Delo na »višini«

Sedaj se bom pa bolj približal enemu vidu naših nalog. To je zdravstvena vzgoja vseh delavcev.

V tem članku vas želim seznaniti s PP pri delovnih nezgodah. Ker je delovnih nezgod več vrst in prav tako posledic, se bom danes omejil le na **rane**.

(Citat iz knjige PP dr. Mirka Derganca):

»Rana je najpogostejši primer poškodbe, zato mora imeti o njej prvi pomagalec jasne in pravilne pojme.« (konec citata)

Kaj je sploh rana?

Rana je v medicini **vsaka nasilna prekinitev povrhnjih in tudi globokih telesnih tkiv**, kadar sega na površino telesa. Preprosto bi to pomenilo vsaka prekinitev kože ali notranjih sluznic, zaradi delovanja mehanske, kemične ali biološke škodljivosti. Okužba rane pomeni vstop bolezenskih klic (virusov, bakterij ali gljivic) v rano.

Za te povzročitelje so najugodnejša tla v telesu:

- a) strjena in tekoča kri ter sokrvice zunanjih krvnih žil in
- b) zmečkano in odmrlo tkivo v ranah (zmečkanine, raztrgnine) posebno v globokih ranah, ki imajo stranske žepe ali mošnjice in rove.

Zanesljivo uničimo bakterije s **sterilizacijo**. Na rano sodijo samo **sterilni predmeti in gaze** ter povoji.

Bakterije v rani uničimo z **antiseptičnimi sredstvi**, ki zavirajo rast bakterij v primerni koncentraciji. To so tekočine kot lizol, jodova tinktura, asepsol, alkohol itd.

Ta sredstva pa v nepravilni koncentraciji poleg bakterij uničujejo tudi človeško tkivo. Z njim naj ravna le **medicinsko osebje**, ki pozna vse njihove dobre in slabe strani.

S pridom pa jih lahko (ob upoštevanju navodil) uporablja vsakdo za **razkuževanje** mrtvih predmetov: posod, orodja, tal in nepoškodovane kože pred določenim zdravniškim posegom, ali za čiščenje zdrave kože okoli rane.

V boju proti okužbi je važnejša **asepsa** ali sterilna oskrba rane.

S čim se lahko okuži rana?

Rano lahko okuži neposredno predmet, ki jo je povzročil (žebelj, lesena trska, blatno orodje, oster predmet). Poleg tega pa lahko okužimo rano pri **nepravilni** prvi pomoči in prevezovanju rane.

Kako postopamo z ranjenim delavcem?

Zelo važen je **pristop** k ranjenemu. Če rana ni huda in je večš pomoči si najprej lahko pomaga ponesrečenec **sam**. Pri tem mora:

- ohraniti samozavest (mirno kri)
- paziti, da se z nepredvidnim ravnanjem še dodatno ne poškoduje

- ugotoviti vrsto rane ali poškodbe in globino
- po potrebi pokliče na pomoč sodelavca
- zaustavi ali zmanjša krvavitev z dvigom poškodovanega uda, ali pritiskom na žilo nad poškodbo (če je za to usposobljen ali s tem seznanjen) — npr. pri ranah prstov, močno sklene roke
- pravilno sterilno obveže rano in po potrebi namesti kompresijsko obvezo (stisnjen svitek povoja na rano)
- se napoti po nadaljnjo pomoč v OA ali zdravstveni dom.

V primeru, da poškodovani ni sam ali, da si sam ne more pomagati, mu bodo pomagali sodelavci.

Le-ti morajo upoštevati naslednji vrstni red: (citat iz knjige PP):

1. Ugotoviti, ali poškodovanec **diha** in ali mu **bije** srce,
2. če ne diha, začni takoj z umetnim dihanjem,
 - če velike žile odvodnice (arterije) na vratu ali stegenskem zgibu ne utripajo in če je ponesrečeni bled in negiben kot mrlič, začni z umetnim dihanjem in z zunanjo masažo srca (če si za to usposobljen),
 - takoj nato pogledj, če ponesrečenec oz. poškodovani **hudo krvavi**. Če je krvavitev huda, jo skušaj ustaviti s pritiskom na bližnjo veliko arterijo ali s pritiskom debelega svitka gaze na rano.
3. Pogledj ali je poškodovanec v **šoku** (bled, znojen, hladen, plitvo diha in mu slabo bije srce, event. široke zenice). Če to kažejo zunanja znamenja ga pomirjaj, pokrij s toplo odejo, previdno in hitro (zelo vestno) nudi nujno PP, po potrebi dvigni ude (avtotransfuzija) in ga čimprej spravi v bolnico.

4. Ugotovi, če gre za naglo zastrupljenje, tega včasih ni težko ugotoviti. Takrat ravnaj v skladu z navodili za PP, ki so ponekod priložena strupenemu sredstvu ali kot navaja knjiga PP na straneh 311—313.

5. Če je poškodovanec v **nezavesti** pazi, da se ne bo zadušil s slino, izbljunki ali s krvjo. Obrni ga na zdravi bok z glavo v stran, očisti mu usta in zgornja dihalna pota. Šele potem ugotavlja vzrok nezavesti. (konec dopolnjenega citata)

Ko si vse to izpolniš ali preveril, ugotovi ali poizvedi, kako se je nesreča pripetila in kaj se je zgodilo s poškodovancem. To običajno bolj vedo sodelavci, kot poškodovanec sam (če je pri zavesti), ker je poškodovanec običajno bolj presenečen ali zmeden. Zvedeti je treba priimek in ime poškodovanca in kje stanuje, ter si zapisati.

Potrebno je ohraniti mirno kri in zdravo razsodnost. S tem in s pomirjevalnimi besedami vplivamo na okolico in poškodovanca in mu vlivamo zaupanje v našo pomoč.

Preprečiti tudi nepotrebno ustvarjanje panike, ki poškodovancu le škodi in odlaga (zavlačuje) pravočasno PP. Pomaga naj, če je mogoče le tisti, ki je za to usposobljen in je to svoje znanje že preveril na vajah ali v praksi.

Ta članek sem napisal z namenom, da bi preprečil ali vsaj zmanjšal nepravilno in neustrezno dajanje PP ali samopomoči pri delovnih nezgodah, ki jih opažam pri svojem delu.

Namen sem imel tudi, da dam vsem delavcem v roke kratek priročnik, po katerem se naj ravnajo, ko se pokaže potreba za PP.

Prav tako želim, da bi se ta članek ali vsaj tista osnovna pravila za **prvo pomoč**, ki sem jih navedel znašla v **vsaki omarici PP**, v vseh obratih naše DO in služila za prvo orientacijo v primeru nezgode tudi neusposobljenim in laikom.

Če mi bo to uspelo bom več kot zadovoljen in moj trud ni bil zaman.

Za tiste pa, ki bi radi svoje znanje iz PP še poglobili pa priporočam, da si kupijo novo knjigo dr. Mirka Derganca: **OSNOVE PRVE POMOČI ZA VSAKOGAR**, ki je pred kratkim izšla pri Republiškem strokovnem odboru Rdečega križa in jo lahko dobite na Občinskem odboru RK in v nekaterih knjigarnah. Dva izvoda pa imamo tudi v naši knjižnici.

Iz te knjige je tudi večina nasvetov in navodil, ki sem jih uporabil v članku.

Dr. Rajko Brglez

Silvestrska noč na delovnem mestu

Za nami so novoletni prazniki, z njimi pa še ena silvestrska noč. Noč, v kateri je izrečenih na tisoče želja. Noč, od katere ljudje največkrat preveč pričakujemo in smo prav zato tudi velikokrat razočarani. Veliko pa je tudi takšnih, ki so silvestersko noč preživali na delovnem mestu. V naši DO so to varnostniki. Za njih je bila to noč kot veliko drugih, le da so morali tokrat še bolj odpreti oči. O svojem delu so povedali:

Franc ZADRAVEC, v naši DO zaposlen kot varnostnik od 1977. leta. Prej pa je bil zaposlen kot varnostnik pri VARNOST Ljubljana.

Glede na to, da ste velik del delovne dobe varnostnik, imate na tem področju bogate izkušnje, vam prav gotovo to ni bila prva silvestrska noč na delovnem mestu?

Delo varnostnika je takšno, da moraš delati ne glede na praznik. Temu sem se že popolnoma privadil. Ni mi težko delati niti v noči kot je silvestrska. Noč kot vse druge, le, da moraš budnosti posvetiti še več pozornosti. Noč mine in se čudiš, koliko si imajo o tej noči ljudje povedati.

Kaj vas pri vašem delu najbolj moti?

Največji problem pri našem delu je lokacijska razdrobljenost naše DO, kar ima za posledico ogromno izgubo časa in nedisciplino. Mi, na tej kapiji najbrž najbolj občutimo, kaj to pomeni. Ljudje neprenehoma hodijo iz obrata v obrat, nekaj prenašajo, iščejo. Kaj? Najbrž velikokrat niti sami ne vedo, kaj. Ljudje to lokacijsko razdrobljenost izkoriščajo za privatne namene. Izsiljujejo! Nočejo razumeti, da je tudi varnostnik delavec, ki poskuša opravljati svoje delo kot vsi ostali. Močno me moti, da nas delavci ne smatrajo za sodelavce tako, da smo velikokrat vse, samo ljudje ne. Od nas se zahteva kontrola izhodov in vzdrževanje discipline, toda povem vam, da to tu ni mogoče. Kot varnostnik sem delal že v mnogih DO, kaj takega kot tu še nisem doživel. Petnajst minut pred iztekom delovnega časa stojijo ljudje na kapiji in čakajo. Kje so takrat izmenovodji? Med množico? So potem vratarji tisti, ki rešujejo problem discipline?

V časopisih veliko pišejo o neodgovornem in malomarnem opravljanju delovnih nalog varnostnikov. Kaj menite vi o tem?

Res je, da kateri od varnostnikov krši delovno disciplino. Noči so dolge, pa tudi dnevi so velikokrat naporni, tako da tudi varnostnika lahko premaga spenec. Lahko pride tudi vinjen na delo. To se ugotovi. To se mora preganjati in kaznovati. Ko pa se

piše o tem, pa mora imeti vsak varnostnik ime in priimek. Ne metati vse v en koš. To jemlje voljo tistim, ki poskušajo biti dobri.

Glede na to, da imate tudi bogate življenjske izkušnje, saj ste aktivno sodelovali v NOB in vse do danes spremljali razvoj in izgradnjo naše domovine, kakšen nasvet lahko date mlajšim sodelavcem?

Bolj, kot kdajkoli prej, morajo mladi negovati vrednote, pridobljene v NOB. Negovati tovarštvo med sodelavci. Le enotni bomo lahko premagali gospodarske in druge težave, ki nas spremljajo in so še pred nami.

Ivan ZOLAR, varnostnik v DO AGIS od leta 1973.

Je bila to prva silvestrska noč na delovnem mestu?

Glede na to, da že deset let opravljam naloge varnostnika sem na delo ob praznikih že navajen. Pravzaprav je popolnoma vseeno »petek ali svetek«. Res pa je le to, da je ta služba ob praznikih še posebej potrebna. Treba je odpreti oči bolj kot kdajkoli prej. Prazniki nam prinesejo le več dela in večjo odgovornost.

Kaj vas pri vašem delu najbolj moti?

Delo varnostnika ni lahko, sploh pa to velja za kapijo na Servisu motornih vozil.

Stranke velikokrat nimajo najboljših odnosov do nas. Ne razumejo, da tudi mi samo svoje delo opravljamo. Težko je delati z ljudmi. Delavci skušajo izkoriščati odsotnost predpostavljenih. Tu

mislim predvsem na mlajše delavce.

V časopisu je opaziti prispevke, ki obravnavajo malomarno delo varnostnikov. Kaj menite k temu?

Kot vsakemu delavcu se tudi varnostniku lahko zgodi, da krši delovno disciplino. Tu predvsem mislim na možnost spanja.

Poglejte časopis pravi, da imamo pri nas najslabšo vratarsko službo. To ne drži. Drži pa, da nas je več kot v drugih DO. To pa pomeni, da je možnost za kršitve toliko večja. Ko govorimo o kršitvah kogarkoli, tudi varnostnikov dajmo kršitelju priimek in ime. Posploševanje jemlje voljo do dela tistim, ki se trudijo.

Obvestilo o povečani prispevni stopnji

Po izplačilih osebnih dohodkov za mesec december, ki smo jih sprejeli 17. januarja tega leta, se je več delavcev naše delovne organizacije zanimalo, kako to, da so za več kot tri procente zvišane prispevne stopnje prispevkov iz bruto osebnega dohodka. Ker to zanima vse zaposlene, je poslovni odbor delovne organizacije zadobil računovodski sektor, da pripravi ustrezno informacijo.

Iz informacije računovodskega sektorja izhaja: Prispevki iz bruto osebnih dohodkov in dohodka na osnovi bruto osebnih dohodkov v letu 1983.

	1982 %	1983 %	Poveč. %
1. Iz bruto osebnih dohodkov			
1. Republiški davek iz OD	1.00	1.30	0.30
2. Posebni republiški davek iz OD	0.40	0.40	—
3. Občinski davek iz OD	0.50	0.50	—
4. Posebni obč. davek iz OD	0.50	0.50	—
5. Skup. otroškega varstva	0.79	1.070	0.28
6. Temeljna izobraževalna skupnost	4.740	4.91	0.17
7. Temeljna kulturna skupnost	0.530	0.54	0.01
8. Občinska kulturna skupnost	0.560	0.74	0.18
9. Telesno kulturna skupnost	0.050	0.296	0.246
10. Občin. teles. kult. skupnost	0.220	—	—0.220
11. Socialno skrbstvo	1.290	1.37	0.08
12. Prispev. zdravstv. varstvu	1.040	1.12	0.08
13. Pokojn. invalid. varstvo	11.340	13.29	1.95
14. Republiško otroško varstvo	0.910	1.020	0.11
15. Občinsko otroško varstvo	1.250	0.940	—0.31
16. Solidarnost za Črno goro	0.800	0.800	—
Skupaj:	25.92	28.796	2.876

2. Iz dohodka po osnovi bruto osebnih dohodkov			
1. Skupnost zdravstvenega varstva	9.45	10.14	0.69
2. Pok. invalid. zavar. (mesečno pri delu)	0.80	0.80	—
3. Skupnost za zaposlovanje	0.22	0.28	0.06
4. Starostna zavarov. kmetov	0.44	0.64	0.20
5. Stipendije	0.50	0.50	—
6. Stanovanj. prisp.	7.19	7.19	—
Skupaj:	18.6	19.55	0.95

3. Novi prispevki so uvedeni od 1. 1. 1983 dalje; uvaja se posebni davek iz osebnih dohodkov za zagotavljanje sredstev za republiške blagovne rezerve. Stopnja posebnega davka je 0.40 %.

INVENTIVNA DEJAVNOST V LETU 1982

Komisija za inovacije je imela v letu 1982 6 rednih in 1 izredno sejo na katerih je obravnavala 67 inventivnih predlogov od tega 40 tehničnih izboljšav in 27 koristnih predlogov. Planirana (pričakovana) gospodarska korist obravnavanih inventivnih predlogov za leto 1982 znaša 4.240.000,00 din. Število obravnavanih inventivnih predlogov po posameznih TOZD je naslednje:

— TOZD Avtooprema; obravnavano 37 inventivnih predlogov ali 49,2 % vseh obravnavanih predlogov od katerih je bilo na komisiji 8 predlogov zavrženih in 1 predlog preložen;

— TOZD Kovinska obdelava; obravnavano 12 inventivnih predlogov ali 18,5 % vseh obravnavanih predlogov od katerih je bilo na komisiji 5 predlogov zavrženih;

— TOZD Gumarna; obravnavano 9 inventivnih predlogov ali 13,9 % vseh obravnavanih predlogov od katerih je bilo na komisiji 7 predlogov zavrženih;

— TOZD Vmetarna; obravnavano 6 inventivnih predlogov ali 9,2 % vseh obravnavanih predlogov od katerih je bilo na komisiji 5 predlogov zavrženih;

— TOZD Velika oprema; obravnavana 2 inventivna predloga ali 3,1 % vseh obravnavanih predlogov;

— TOZD Orodjarna; obravnavana 2 inventivna predloga ali 3,1 % vseh obravnavanih predlogov;

— TOZD Precizna mehanika; obravnavan 1 inventivni predlog ali 1,5 % vseh obravnavanih predlogov;

— TOZD Vzdrževanje; obravnavan 1 inventivni predlog ali 1,5 % vseh obravnavanih predlogov;

Zraven navedenih inventivnih predlogov je bil obravnavan 1 predlog koristen za 5 TOZD (TAP, GUM, KO, OR in VZD) in 1 predlog koristen za vse TOZD.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Od skupno obravnavanih inventivnih predlogov je komisija glede na mnenje strokovnih služb v letu 1982 zavrnila 30 predlogov. Izdelana je bila tudi analiza vseh obravnavanih predlogov iz katere je razvidno, da se strokovne službe posameznih TOZD še vedno ne pridržujejo določil Pravilnika o inventivni dejavnosti in ne dostavljajo strokovnih mnenj v predpisanem roku 30 dni. Tako so v lanskem letu strokovne službe za dostavo mnenj potrebovale povprečno 34,5 dni s tem, da je bilo najkrajše posredovano mnenje 2 dni, najdaljše pa celo 150 dni (TOZD TAP). Nadalje so tudi samoupravni organi neažurni pri potrjevanju sklepov komisije saj so bili potrjeni sklepi povprečno v 39,3 dneh z najkrajšim 2 dni in najdaljšim časom 120 dni. Iz vsega tega je razvidno, da inovatorji upravičeno negodujejo nad dolгими roki, ki nastanejo od priprave inventivnega predloga do obravnave na komisiji in naprej do potrditve sklepa na samoupravnih organih in dokončnega izplačila upravičene odškodnine.

Še nekaj o stanju inventivne dejavnosti glede na število prijavljenih inventivnih predlogov. V letu 1981 je število prijav zelo upadlo, saj je bilo prijavljenih samo 59 predlogov, medtem ko se je število prijav v letu 1982 občutno povečalo, saj je bilo zabeleženo 74 prijavljenih inventivnih predlogov.

Znidarič Dušan

Obravnavane tehnične izboljšave

Št. inovac.	Priimek in ime	Zaposl. v TOZD	Inovac. za TOZD	Gospodar. korist	Odškodnina ali nagrada
T-33-79	Gumzej Rajko	KO	KO		10.000,00
	Vidovič Franc	KO	KO		10.000,00
T-49-79	Blagovič Mirko	KOM	TAP	81.767,10	10.494,40
T-12-81	Topolovec Anton	TAP	TAP	46.230,20	3.546,90
T-45-81	Koderman Janko	TAP	TAP		11.424,00
T-60-79	Krajnc Jože	TAP	TAP	190.928,75	16.903,20
T-35-81	Vogrinc Mirko	TAP	TAP	159.422,75	11.040,00
T-40-81	Kostanjevec Ivan	KO	KO	26.420,85	2.402,30
T-41-81	Vidovič Jože	TAP	TAP		4.760,00
T-17-82	Šprah Franc	OR	OR		5.000,00
T-19-82	Beranič Franc	TAP	TAP		7.560,00
T-21-82	Haladea Srečko	TAP	TAP	61.686,00	5.160,55
T-15-81	Topolovec Anton	TAP	TAP	75.394,00	5.311,30
T-7-82	Hansel Vlado	TAP	TAP	787.660,00	35.023,55
T-15-82	Roškar Mirko	VZM	VZM		500,00
T-28-82	Grobelnik Anton	TAP	TAP	71.064,90	5.068,95
T-9-82	Bela Danilo	OR	VO	7.532,00	802,55
T-11-82	Brodnjak Jože	TAP	TAP	296.423,01	9.734,80
	Varnica Božidar	TAP	TAP		9.734,80
	Vuk Mladen	KOM	TAP		9.734,80
T-20-82	Bezjak Franc	TAP	TAP	80.340,35	6.449,90
T-23-82	Petek Zvonko	TAP	TAP	111.447,00	7.166,35
T-32-82	Pihler Milan	KO	KO	33.899,70	3.546,70
T-33-82	Bojič Milica	GUM	GUM	38.474,10	2.067,85
	Nežman Zdenka	GUM	GUM		2.067,85
T-7-79	Robin Marjan	KOM	KO	109.120,00	6.660,40
T-1-82	Junger Marjan	TAP	TAP	154.974,15	18.842,45
T-26-82	Primožič Anton	TAP	TAP	55.511,68	4.719,10
T-36-82	Horvat Janko	PM	PM		16.601,20

Obravnavani koristni predlogi

K-9-81	Vertič Janez	VZD	TAP GUM KO OR VZD	473.928,35	41.897,70
K-12-81	Berghans Jože	KO	KO		500,00
K-15-78	Ribič Franc	SER	TAP		14.784,00
K-17-80	Vuh Mladen	KOM	TAP	32.862,50	1.603,85
K-8-81	Topolovec Anton	TAP	TAP	5.388,40	650,40
K-9-82	Pihler Milan	KO	KO	11.152,20	1.379,60
K-10-82	Kukovec Stanko	VZM	VZM		1.000,00
K-14-82	Topolovec Anton	TAP	TAP	83.740,25	5.816,25
K-15-82	Širovnik Ivan	OR	OR	65.221,55	10.109,25
K-16-85	Kranjc Jože	TAP	VO	663.522,55	56.014,00
K-17-82	Močnik Daniel	GUM	GUM	238.621,80	32.225,65
K-13-81	Koderman Janko	TAP	TAP	216.347,10	26.269,30

Nagradni natečaj za inovacije

Na podlagi sklepa sveta Zveze sindikatov Jugoslavije o ustanovitvi stalnega nagradnega natečaja koordinacijski odbor sveta Zveze sindikatov Jugoslavije za inovacije razpisuje

nagradni natečaj

za inovacije s področja izboljševanja delovnih pogojev in humanizacije dela.

Nagrade za leto 1982 bodo podeljene ob prazniku dela — 1. maju leta 1983. Po tem natečaju bodo podeljene naslednje nagrade:

- dve prvi nagradi po 30.000 dinarjev in diploma sveta Zveze sindikatov Jugoslavije,
- dve drugi nagradi po 20.000 dinarjev in diploma sveta Zveze sindikatov Jugoslavije,
- dve tretji nagradi po 10.000 dinarjev in diploma sveta Zveze sindikatov Jugoslavije,
- plaketa sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

Pravico do sodelovanja imajo vsi delavci, katerih inovacije izpolnjujejo naslednje zahteve:

- izboljšujejo pogoje dela,
- zmanjšujejo težje nezgode pri delu,
- humanizirajo delo,
- izboljšujejo varnost delavcev pri delu,
- zmanjšujejo invalidnost delavcev,
- odstranjujejo različne vzroke za obolevanja delavcev,
- odstranjujejo ali precej zmanjšujejo profesionalna obolevanja,
- odstranjujejo vzroke, ki škodljivo vplivajo na pogoje dela,
- zmanjšujejo ali odstranjujejo možnost poškodb pri delu,
- zmanjšujejo število beneficiranih delovnih mest,
- prispevajo h krepitvi delovne sposobnosti delavca,
- povečujejo produktivnost in dohodek.

Prijavljene inovacije morajo biti v zvezi z izboljševanjem pogojev dela in morajo vsebovati:

- prijavo in opis inovacije ter dokaz o stopnji uporabnosti,
- dokaz oziroma obrazložitev učinkov inovacije po merilih natečaja, pri čemer imajo prednost zdravje delavca in boljši delovni pogoji,
- obrazložitev in dokaz za ekonomske in druge učinke,
- sklep ustreznega organa o vrednosti inovacije oziroma izboljšave,
- priporočilo osnovne organizacije zveze sindikatov,
- naslov udeleženca natečaja.

Pri ocenjevanju bodo imele prednost inovacije, ki jih v praksi že uporabljajo.

Prijave bodo sprejemali do vključno 1. marca 1983.

Prijave pošljite svetu Zveze sindikatov Jugoslavije, koordinacijskemu odboru za inovacije, Beograd, Trg Marksa i Engelsa 5.

Vse druge informacije o tem natečaju lahko dobite po telefonu (011) 330-481, interna 313, ali (011) 334-496.

Koordinacijski odbor sveta ZSJ za inovacije

Kje so tiste stezice, kje so tiste zelenice, ki so včasih bile ...

**Dopisuj
v svoje
glasilo!**

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi moje drage mame

MARIJE FERLEŽ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Precizna mehanika za izrečena sožalja in darovano cvečje.

Štefka Kramberger

1. VINKO Srečko: zaposlen na delih in nalogah montiranje fazno zahtevnih sklopov, je odgovoren, ker je dne 23. 2. 1982 neopravičeno izostal z dela in s storjenim dejanjem temeljni organizaciji povzročil materialno škodo.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — javni opomin in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 500,— din.

2. ZADRAVEC Štefan: zaposlen na delih in nalogah brušenje in poliranje polizdelkov je odgovoren, ker je dne 14. 7. 1982 neopravičeno izostal z dela in s storjenim dejanjem temeljni organizaciji povzročil materialno škodo.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — javni opomin in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 500,— din.

3. ČREŠNIK Franc: zaposlen na delih in nalogah razrezovanje zrcal je odgovoren, ker je odtuževal razne izdelke oz. polizdelke v TOZD Avtooprema, in sicer v skupnem znesku 6.481,48 din.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 8. in 64. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — prenehanje delovnega razmerja. Istočasno je tudi izrekla, da ukrepa ne bo izvršila, če delavec v 6 mesecih ne bo hujše kršil delovne discipline.

4. SIMONIČ Ignac: zaposlen na delih in nalogah transporter z vilicarjem je odgovoren, ker je dne 18. 6. 1982 na nedovoljen način odšel v Konzum, kjer ga je ob 12,10 uri našel vodja OPD.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — javni opomin.

5. GOLOB Srečko: zaposlen na delih in nalogah statistično tekoče kontroliranje odlitkov je odgovoren, ker je dne 15. 2. in z dela 12. 5. 1982 neopravičeno izostal z dela in s storjenim dejanjem TOZD povzročil materialno škodo.

S tem je storil hujši kršitvi delovnih obveznosti, navedenih v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — javni opomin in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 1000,— din.

6. KOSTANJEVEC Zdenko: zaposlen na delih in nalogah varenje CO₂ je odgovoren, ker je dne 16. 7., 24. 4. in 19. 5. 1982 neopravičeno izostal z dela, dne 4. 6. 1982 je ob 18. uri samovoljno, brez dovolilnice zapustil svoje delo ter s storjenimi dejanji temeljni organizaciji povzročil materialno škodo.

S tem je storil več hujših kršitev delovnih obveznosti, navedenih v 4., 21. in 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — javni opomin in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 1700,— din.

ORODJARNA

1. VERŠIČ Marjan: zaposlen na delih in nalogah brusilski dela je odgovoren, ker je: — dne 8. 1. 1982 samovoljno zapustil svoje delo ob 9,30 uri in bil odsoten do 11. ure ter s storjenim dejanjem TOZD povzročil materialno škodo.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 21. in 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — JAVNI OPOMIN in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 200,— din.

2. METLIČAR Franc: zaposlen na delih in nalogah izdelava gumarskih in livarskih orodij je odgovoren, ker je: — dne 2. 3. 1982 vstopil in zapustil DO na nedovoljen način.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — JAVNI OPOMIN.

GUMARNA

1. DONIK Herman: zaposlen na delih in nalogah vulkaniziranje gumi-tehničnih izdelkov je odgovoren, ker je: — od 27. 7. 1982 dalje neopravičeno izostal z dela.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA.

2. PETROVIČ Stanko: zaposlen na delih in nalogah vulkaniziranje gumi-tehničnih izdelkov je odgovoren, ker je: — od 5. 8. 1982 dalje neopravičeno izostal z dela.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA.

DSSS

1. ŠMIGOC Jože: zaposlen na delih in nalogah varnostnik je odgovoren, ker je: — dne 27. 7. 1982 malomarno opravljal svoje delo, saj je zapustil vratarstvo in odšel v osebni avtomobil znamke ZAPOROŽEC, ki je bil parkiran približno 10 m od delavnice, kjer opravljajo tehnične preglede in v avtomobilu zaspal.

S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 34., 42. in 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep — JAVNI OPOMIN.

1. in 2. »LILI MARLEEN« — Nemški barvni film, ob 18. in 20. uri
3. in 4. »OBRAČUN PRI BLAGOVNICI« — Ameriška barvna komedija, ob 18. in 20. uri
5. in 6. »PEKLENSKI ANGEL« — Ameriška barvna pustolovka, ob 18. in 20. uri
7. »Nedeljo ob 16., 18. in 20. uri, ob 10. uri bo matineja Ameriškega barvnega risane filma »ROBIN HOOD«
8. in 9. »PAMANGO — SADEŽ LJUBEZNI« Italijanska barvna erotična komedija, ob 18. in 20. uri
10. »PREGON ČEZ AMERIKO« — Ameriška barvna komedija, ob 18. in 20. uri
11. in 13. »NEW YORK 1997« Ameriška barvni akcijski film, ob 18. in 20. uri
15. in 16. »TELO IN DUŠA« Ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri
17. »KRAMER PROTI KRAMERJU« Ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri
18. in 19. »MORILEC IZ SLUŠALKE« — Angleška barvna kriminalka, ob 18. in 20. uri
20. »ŠERIF IZ VESOLJA« — Ameriška barvna komedija, ob 10., 16., 18. in 20. uri
22. »PREKRIZANE PESTI« — Hong-kongški barvni karate film, ob 18. in 20. uri
23. in 24. »LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ« — Ameriška barvna shriljivka, ob 18. in 20. uri
25. do 27. »BUD JEZDI NA ZAHOD« Ameriška barvna komedija, ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri, ob 10 uri bo matineja ameriškega barvnega risane filma »TOM in JERRY«

Vstopnice lahko rezervirate ob delovnikih med 9. in 12. uro po telefonu 771-306

Kaj nismo že prej vedeli, da nismo lačni? Ali pa zavestno skrbimo za obilico pomija?

- DELA VCI, KI SO SKLENILI DELOVNO**
RAZMERJE V MESECU NOVEMBRU 1982
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
- TOPOLOVEC MILAN, delavec vratarsko čuvajska dela (varnostnik) — za nedoločen čas
 - ČAUŠEVIČ KSENJA, delavka pomivanje posode — za določen čas
- TOZD GUMARNA**
- KRAJNC ALOJZ, delavec vulkaniziranje gumi-tehničnih izdelkov — za nedoločen čas
- TOZD KOVINSKA OBDELAVA**
- ZEMLJAK DANILO, orodjar struženje srednje zahtevnih odlitkov — za nedoločen čas
- TOZD VELIKA OPREMA**
- HRNČIČ IVAN, delavec montiranje sedežev — za določen čas
 - KOSTANJEVEC ALBIN, delavec posluževanje pri varenju — za določen čas
 - LJUBEC DRAGO, prodajalec posluževanje pri varenju — za določen čas
- TOZD ORODJARNA**
- KRAJNC VILI, orodjar manj zahtevna dela na vzdrževanju orodij in priprav za TOZD TAP — vrnitev iz JLA
- TOZD VZDRŽEVANJE**
- SIROVNIK FRANC, elektrotehnik zahtevnejša dela na vzdrževanju elektropreme — za nedoločen čas
 - MILOŠIČ ANTON, delavec manj zahtevna električarska dela na strojih in napravah v TOZD OR, SERV. KO — za določen čas
 - GALUN SILVA, delavka čiščenje proizvodnih prostorov — za nedoločen čas
- DELA VCI, KI SO PREKINILI DELOVNO**
RAZMERJE V MESECU NOVEMBRU 1982
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
- FIRBAS SLAVICA, dipl. ekonomist kontroliranje finančnega in mat. poslovanja v DO — na lastno željo
 - GAJZER MARIJA, pr. knjigovodja vodenje spremljajočih knjigovodstev — upokojitev
- TOZD AVTOOPREMA**
- MARINIČ MARIJA, delavka struženje na Krušiku — na lastno željo
- TOZD GUMARNA**
- DONIK HERMAN, kem. procesničar vulkaniziranje gumi-tehničnih izdelkov — izključitev
- TOZD KOVINSKA OBDELAVA**
- PETEK MILAN, orodjar statistično kontroliranje zahtevnih proizvodov zavornih valjev in oljnih hladilnikov — sporazumno
- TOZD SERVISI**
- BUTOLEN EDI, prodajalec avtomatiziranih in prevzem blaga, gume — izdelave vojaškega roka
 - VESELIČ MATIJA, prodajalec izdaja in prevzem blaga, gume — sporazumno
- TOZD PRECIZNA MEHANIKA**
- MAROH MARIJA, delavka montiranje podslopopov — delo za določen čas
 - TEŽAK MARIJA, delavka montiranje podslopopov — sporazumno
- TOZD VZDRŽEVANJE**
- BOMBKE MIRAN, elektrotehnik vodenje skupine elektro vzdrževanja v TOZD OR, SERVISI in KO — sporazumno

STRAN ZA RAZVEDRILO

1	NARIV ZEMLE	ZAGO- VORNIK REA- LIZMA	SPOT	NOSIL- NOST LADJE	PISANE PAPIGE
RAKEV					
GOVOR- NIK					
FRANC. FILOZOF					
VAŠTE NAPLA- ČILO					INDIJSKI DROBIŽ

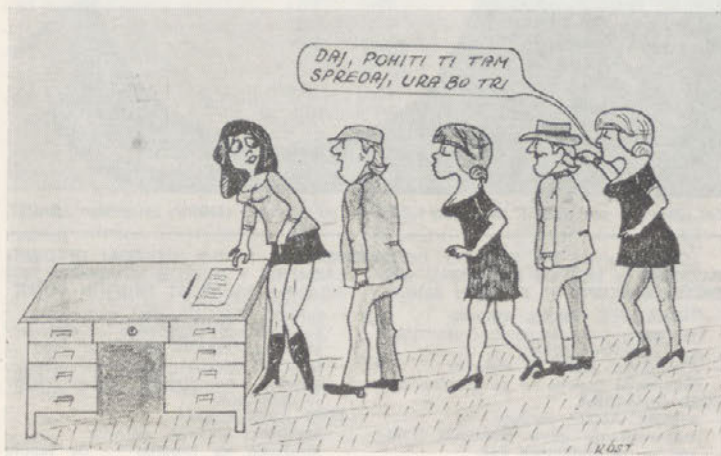

SESTAVIL EDI KLASINC	OSAM- CJEN	PEVKA PRODNIK	KATRAM	DOPISU V »TEDNIK HRV. SLIKAR GREKA ČRKA	LANSKO LETO MARTIN LUTHER			MOŠKO IME		MILANO	ENAKI ČRKI NAUKO ATOMIH	SPLETI LAS	PRA- STARA IGRAČA	RIZEVO ŽGANJE
DEL TENISKE IGRE								NEPRA- VILNOST KOROŠKI PLES						
»NOVI SVET«							TINE ROŽANČ		HUJSKAO STANO- VANSKI ČOLN					
DEBEL LAŠKI KOSTANJ						SKLA- DATELJ COPLAND	TANKO SUKNO	ŽOLAJEV ROMAN			SVETNO LISTJE VNETJE SLUŽNICE			

STARA JAPON PRESTOL- NICA	PERZIJA	IZDELO- VALEC COPAT	DALMAT ŽENSKO IME	REKA V PAKI- STANU	AME- RICIJ	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)	TEROR ORGANIZ- VALČIRU	DOPISU V »TEDNIK«	LADO TROHA
------------------------------------	---------	---------------------------	-------------------------	--------------------------	---------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------	---------------

ČAS JE ZLATO ... (vpisovanje v listo prisotnosti)

KALKULACIJA PRAZNOVANJA

December 82 je minil v zna-
menju, kako bo?

Zadnja dva dni, je bilo!

Januar 83 pa mineva v zname-
nju razgovorov, kako je bilo.

NENORMALNO

Se vam zdi normalno, da mo-
rajo biti delavci nekaterih služb
osem ur prisotni na delovnem
mestu?

Ja, zakaj pa ne?

Meni bi se zdelo bolj normal-
no, če bi imeli ti delavci dela
za osem ur!

VZGLED

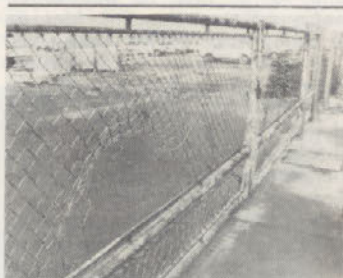
Dober vzgled, je boljši od ti-
soč besed.

Pa še res je!

ABSOLUTIZEM

V šoli smo se učili o absolu-
tizmu Henrika VIII.

Le zakaj se vračamo tako da-
leč nazaj, ko pa imamo še danes
takšne, ki mislijo, da so sami.

Koliko nas je že stalo »krpanje« te
lunje?

Sedaj nihče niti pravih paketov noče. Mislijo, da so ...

Me hočete slikati enkrat takole? Veste za spomin ...

V AGISU — glasilo delovnega kolektiva AGIS Ptuj. Izdaja izdajateljski svet. Ureja uredniški odbor: Marinka Zorec, Albin Rojs, Osenjak Stanko, Anton Meško, Anica Auer, Maks Potočnik, Oto Mesarič, Majda Gabrovec, Anton Zagoranski, Miroslav Simonovič, Anica Klemenčič. Odgovorni urednik Maks Menoni, tehnični urednik Franc Simonič. Naklada 2300 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Rajšpova 12. Rokopisov ne vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja sekretariata za Informacije pri IS SR Slovenije št. 321/1-72 z dne 30. maja 1977.